

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Beretning

fra

den Tilsynshavende ved Skolevæsenet

for Aaret 18⁸²/₈₃.

Børneantallet i Kommunens Skoler var den 1ste Juni 1882: 2,052, fordelt i 66 Klasser eller i Gjennemsnit 31,1 pr. Klasse. I Kalenderaaret 1882 er Børnetallet steget fra 1,930 til 2,168, medens Kommunens hele Antal af Børn i skolepligtig Alder i samme Tid efter Uddrag af de Skolelister, som ledsage Mandtalslisterne, er steget fra 3,531 til 3,859, af hvilke 909 fik Undervisning i kjøbenhavnske Skoler, 863 i private Skoler paa Frederiksberg og Resten i Sognekolerne eller i Hjemmet.

Stigningen af Børnetallet i Kommunens Skoler i de sidste 7 Aar vil fremgaa af følgende Oversigt.

Børneantal d. 31. December:

1875	1,071
1876	1,183
1877	1,408
1878	1,541
1879	1,669
1880	1,774
1881	1,930
1882	2,168

I disse 7 Aar er Børnetallet altsaa i Gjennemsnit steget med rigelig 150 Børn om Aaret, i Aaret 1882 dog med betydelig flere, og da Skolerne efter den sidste Indskrivning i Foraaret 1883 tælle 2,250 Børn (i 71 Klasser), altsaa ca. 200 Børn flere end paa samme Tidspunkt 1882, er der Sandsynlighed for, at Børnetallet i de nærmeste Aar vil stige med henved 6 Klasser aarlig.

Det vovende Børnetal har fremdeles nødvendiggjort Anvendelsen af flere Skolestuer, især i Heldagskolerne. I Skolen paa Godthaabsvej bleve alle Skolestuer tagne i Brug fra Efteraaret 1882 og fra indeværende Foraar tillige Reserverelokalet i de Classenske Boliger; i Skolen paa Niels Ebbefens Vej vare alle Lokaler optagne allerede 1881, saa at det kun lykkedes at tilvejebringe den fornødne Plads ved i Gjennemsnit at lade Klasserne gaa med et større Børnetal end normeret. Da begge Heldagskoler altsaa vare fyldte, og der var Udsigt til, at Størstedelen af de nærmeste Aars Tilvæxt i Børnetallet vilde falde paa disse Skoler — baade fordi Befolkningstilvæksten her var stærkest og tillige fordi de allerfleste Forældre i disse Skolers Kvarterer have valgt Heldagsundervisning for deres Børn — indgik Skolekommissionen derfor i December 1882 med Forslag til Kommunalbestyrelsen om Opførelse af en ny Heldagskolebygning i Fuglevangskvarteret, hvilket Forslag havde til Følge, at der blev nedsat et kombineret Udvalg for at foretage det videre fornødne i denne Sag.

Af de 2.250 Børn, som den 1ste Juni 1883 fandtes i Kommunens Skoler, søgte følgende Undervisning i Heldagskolerne, nemlig

i Skolen paa Niels Ebbefens Vej . . . 924 Børn
i — „ Godthaabsvej 660 —

1,584 Børn (70 pCt.)

medens Halvdagskolerne søgtes af ialt : 666 — (30 pCt.)

Timetallet i Skolernes samtlige Klasser udgjør 1,988 (nemlig 37 Klasser à 24 Timer, 8 Klasser à 27 Timer og 26 Klasser à 34 Timer) eller i Gjennemsnit 28 Timer pr. Klasse.

Da Kjøbenhavns Skoledirektion i afvigte Vinter besluttede fra Sommerferien 1883 at udvise de Børn af de offentlige Skoler i Kjøbenhavn, som havde Bopæl paa Frederiksberg, maatte Skolekommissionen her være betænkt paa samtidig at udskrive de Børn af Frederiksberg Skoler, som boede i Kjøbenhavn; men Kommissionen søgte dog først at formaa Kjøbenhavns Skoledirektion til at gaa ind paa en Ordning, hvorved det kunde undgaaes, at Børnene stiftede Skole, naar Forældrene flyttede fra den ene af de to Kommuner til den anden, og henstillede navnlig følgende Forslag til Overvejelse:

- 1) at Børn vel kun maa indskrives til Skolegang i den af de to Kommuner, i hvilken Forældrene eller Børgerne bo, men at de derimod ikke skulle stifte Skole, fordi Forældrene (Børgerne)

flytte fra den ene Kommune til den anden, med mindre Forældrene (Bærgerne) selv ønske dette, eller Børnene gjøre sig skyldige i Forsømmelser uden lovlig Grund;

- 2) at der fasthættes en vis Sum f. Ex. 50 Kroner aarlig, som af den ene Kommune skal udredes til den anden for hvert Barn, der saaledes kommer til at erholde Undervisning i en anden af de to Kommuner end den, hvori det bor.

Da Skoledirektionen i Kjøbenhavn imidlertid ikke fandt sig foranlediget til at pleje nogen yderligere Forhandling om dette eller andre Forslag, men fastholdt sin oprindelige Bestemmelse om Udvisning af de frederiksbergske Børn, maatte Kommissionen tage en tilsvarende Bestemmelse for de kjøbenhavnske Børns Vedkommende. Med Kommunalbestyrelsens Samtykke vil Bortvisningen dog kun omfatte de Børn i de 4 laveste Klasser, som have Bopæl i Kjøbenhavn. I Fremtiden vil imidlertid Forældres Flytning til Kjøbenhavn have til Følge, at deres Børn blive nødjagede til at stifte Skole, saafremt de søge vore offentlige Skoler.

Skoleforsømmelserne, fordelte paa hele Børnetallet og beregnede i Procent af de skolepligtige Dage, have været:

	ialt	eft. Grad. af Sygdom
Halvdagskolerne:		
Forberedelsesklasserne	5,7 pCt.	0,6 pCt.
2—6 Klasserne	4,0 —	0,7 —
Heldagskolen paa Niels Ebbesens Vej:		
Forberedelsesklasserne	6,4 —	0,7 —
Heldagskl. (2—4 Kl.)	5,2 —	0,7 —
Halvdagskl. (5—6 Kl.)	4,5 —	0,7 —
Heldagskolen paa Godthaabsvej:		
Forberedelsesklasserne	5,5 —	0,4 —
Heldagsklasserne (2—4 Kl.)	4,1 —	0,3 —

Ligesom Aaret forud have Skoleforsømmelserne altsaa (efter Fradrag af Sygdom) ved samtlige Skoler været under 1 pCt., og dette Resultat er naaet saa godt som udelukkende ved moralske Midler; thi der er kun idømt Skolebøder for 1 Barns Forsømmelse til Beløb af 18 Dre.

I Skolepenge er indkommet 1,082 Kr. 23 Dre og i Skolebøder som anført 18 Dre, hvilke Beløb tillige med Renterne af Skolens jærlige Fond have været anvendte til Fliksbelønninger for skolejægende Børn. Derhos har Kommunalbestyrelsen billiget, at for saa vidt den til forsamte og vansøre Børn budgetterede Sum ikke fuld-

stændig forbruges i dette Djemed *), kan der heraf overføres en saa stor Del af Restbeløbet til Supplering af Indtægterne for Skolens særlige Fond, som behøves, for at denne Fonds Djemed kan fyldestgøres efter de hidtil fulgte Regler. I afvigte Regnskabsaar er der uddelt Belønninger til Beløb af 1,886 Kr., hvilke ere tildelte 89 af 200 Konfirmander og desuden 37 af 79 trettenaarige Børn, som ikke have benyttet deres Ret til at blive udfkrevne i Følge Lov af 2den Maj 1855. Belønningerne bidrage vedvarende til god Skolegang i de øverste Klasser, saa at Forsømmelserne af disse efter Fradrag af Sygdom i Gjennemsnit kun have udgjort 0,6 pCt., og ligeledes til at indskrænke Udskrivningen i 13 Mars Alderen, hvilken i Aarets Løb kun har fundet Sted med 9 Børn.

Ligesom de foregaaende Aar har Skolen ved Henvendelse til de forskjellige Jernbaners og Danvskibes Bestyrelser skaffet Børn fra Sognefiskolerne fri Rejse paa Udflugter i Sommerferien, hvilken Foranstaltning blev benyttet af 845 Børn.

Fra de tre Bogsamlinger for Børnene, der tilsammen tælle 1,159 Bind, er der sket 8,748 Udlaan til 770 Børn. Kommunens Bidrag har udgjort 375 Kr., Børnenes Bidrag 45 Kr. 03 Øre.

Den Aften-skole for Tegneundervisning samt Undervisning i Regning, Hætskrivning og Bogholderi, der ledes af en af Tegnelærerne ved Skolevæsenet med Bistand af tre andre Lærere, og som foruden at modtage Tilflugt af Indenrigsministeriet støttes ved Bidrag fra Kommunen og det Glasienske Fideikommis, har været besøgt af 54 Elever, fornemmelig konfirmerede Drengene fra Sognefiskolerne.

Ligesom i flere af de foregaaende Aar ere ogsaa i afvigte Vinter fattige Skolebørn blevne bespiste med Middagsmad paa Skolen for frivillig tilvejebragte Midler. Børnene erholdt Middagsmad 2 Gange ugentlig i Januar, Februar og største Dele af Marts Maaned, og denne Foranstaltning bidrager fremdeles meget til at støtte stadigt Skolegang.

*) I 18^{82/83} er der af denne Konto foruden nogle mindre Beløb til internerede Børn udredet Betaling for et Barns midlertidige Ophold i et Børnehjem, et Barns Ophold paa Holsteinsminde og 3 Børns Undervisning i Professor Kellers Abnormfiskoler; desuden Hospitalsudgift for et vansørt Barn, der kom til Stade i Stolen, og en Sygevoan til et andet vansørt Barn, for at det kan søge Skolens Undervisning.

Den for Skolens Pigebørn indrettede Badeanstalt er i afvigte Sommer bleven benyttet af 496 Bøger, der toge 4,420 Både. Drengenes Svømmeundervisning og Badning søgtes af 685 Drengene med 5,208 Både.

Den Forandring i Skolevæsenets Administration, der indtraadte 1879 (Se „Beretning om Frederiksberg Kommune 1878/79 S. XXXIII) er fra Begyndelsen af indeværende Skoleaar bleven videre udviklet i samme Retning, saaledes at Docent Fjord vedblivende beholder en Overledelse af Forretningerne, medens Kommissionens hidtilværende Medhjælper, Overlærer Larjen, foruden at føre Skolevæsenets Regnskab og besørge Kommissionens skriftlige Forretninger tillige skal føre et økonomisk Overtilsyn med Anvendelsen af de til Skolevæsenet bevilgede Midler og møde som Skolekommissionens Repræsentant i Kommunalbestyrelsen for at give Oplysning om økonomiske Spørgsmaal.

Lærerpersonalet, som ved afvigte Skoleaars Begyndelse talte 58 Personer, deraf 45 med fast Ansettelse (12 i første, 6 i anden og 27 i tredje Lønningsklasse), bestaar nu af 62, hvoraf 50 have fast Ansettelse (13 i første, 7 i anden og 30 i tredje Lønningsklasse). Af Lærerpersonalet ere 30 Lærere, 32 Lærerinder. De sidste besørge 1,044 af samtlige Undervisningstimer, medens Lærerne besørge 944.

Af det fast ansatte Lærerpersonale besørger i Gjennemsnit

en Lærer paa ældst Lønning	36,4	Timer
„ — „ yngst	—	37,3 —
en Lærerinde paa ældst Lønning	33,0	Timer
„ — „ yngst	—	33,9 —

Den 1ste Juli 1883 bestod Lærerpersonalet af følgende:

	Undervist ved Skolen siden	Fast Anstættelse ved Skole- væsenet fra	Båret i denne Lønningsskifte siden
1ste Lønningsskifte.			
Oberlærer J. Løren	$\frac{19}{8}$ 65	$\frac{1}{9}$ 70	$\frac{1}{9}$ 70
— L. Jesen	$\frac{18}{8}$ 68	$\frac{1}{9}$ 70	$\frac{1}{9}$ 70
— N. Dorph	$\frac{1}{4}$ 77	$\frac{1}{4}$ 77	$\frac{1}{4}$ 77
— D. Rønne	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{7}$ 77	$\frac{1}{5}$ 78
Lærer L. Giese	$\frac{1}{9}$ 70	$\frac{1}{9}$ 70	$\frac{1}{3}$ 74
— H. Hansen	$\frac{1}{5}$ 70	$\frac{1}{5}$ 72	$\frac{1}{10}$ 74
— J. Bergmann	$\frac{1}{5}$ 73	$\frac{1}{5}$ 75	$\frac{1}{4}$ 77
— G. Vogel-Jørgensen	$\frac{1}{5}$ 73	$\frac{1}{5}$ 75	$\frac{1}{12}$ 77
— K. Madsen-Stensgaard	$\frac{12}{10}$ 74	$\frac{1}{6}$ 76	$\frac{1}{5}$ 78
— N. Jacobsen	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{5}$ 80
— K. Kristensen	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{5}$ 80
— A. Schindler	$\frac{1}{10}$ 77	$\frac{1}{5}$ 80	$\frac{1}{5}$ 82
— A. N. Andersen	$\frac{1}{5}$ 79	$\frac{1}{5}$ 80	$\frac{1}{4}$ 83
2den Lønningsskifte.			
Lærerinde Frk. Stein	$\frac{6}{10}$ 63	$\frac{6}{10}$ 63	$\frac{1}{6}$ 70
— " M. Rouving	$\frac{1}{5}$ 68	$\frac{1}{9}$ 70	$\frac{1}{7}$ 74
— " S. Ulrich	$\frac{1}{5}$ 70	$\frac{1}{9}$ 70	$\frac{1}{5}$ 76
— Fru M. Giese	$\frac{1}{11}$ 70	$\frac{1}{5}$ 72	$\frac{1}{4}$ 77
— Frk. B. Hansen	$\frac{1}{5}$ 71	$\frac{1}{5}$ 73	$\frac{1}{11}$ 78
— " J. Steenstrup	$\frac{1}{9}$ 74	$\frac{1}{9}$ 74	$\frac{1}{5}$ 82
— " A. Nyrop	$\frac{1}{5}$ 75	$\frac{1}{5}$ 76	$\frac{1}{4}$ 83
3die Lønningsskifte.			
Lærer L. Petersen	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{5}$ 80	$\frac{1}{5}$ 80
— L. Hvidberg	$\frac{1}{10}$ 77	$\frac{1}{5}$ 80	$\frac{1}{5}$ 80
— M. Petersen	$\frac{1}{11}$ 79	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— N. Petersen	$\frac{1}{11}$ 80	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— B. Fernborff-Jessen	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— Chr. Dahl	$\frac{1}{11}$ 79	$\frac{1}{5}$ 82	$\frac{1}{5}$ 82
— J. Jørgensen	$\frac{1}{11}$ 79	$\frac{1}{5}$ 82	$\frac{1}{5}$ 82
— E. Broderfen	$\frac{10}{5}$ 81	$\frac{1}{4}$ 83	$\frac{1}{4}$ 83
— K. Petersen	$\frac{13}{8}$ 81	$\frac{1}{4}$ 83	$\frac{1}{4}$ 83
— L. Hansen	$\frac{1}{11}$ 81	$\frac{1}{4}$ 83	$\frac{1}{4}$ 83
Lærerinde Frk. H. Bevers	$\frac{1}{11}$ 73	$\frac{1}{5}$ 76	$\frac{1}{5}$ 76
— " H. Nißen	$\frac{1}{5}$ 76	$\frac{1}{7}$ 77	$\frac{1}{7}$ 77
— " D. Brännich	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{5}$ 78
— " S. Dybdahl	$\frac{1}{5}$ 76	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{5}$ 78
— " K. Münster	$\frac{1}{5}$ 76	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{5}$ 78
— " E. Dollner	$\frac{1}{11}$ 77	$\frac{1}{5}$ 79	$\frac{1}{5}$ 79
— " A. Engholm	$\frac{1}{5}$ 76	$\frac{1}{5}$ 79	$\frac{1}{5}$ 79
— " E. Sprensen	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{5}$ 79	$\frac{1}{5}$ 79
— " E. Svendsen	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{11}$ 79	$\frac{1}{11}$ 79
— " C. West	$\frac{1}{5}$ 77	$\frac{1}{11}$ 80	$\frac{1}{11}$ 80
— " L. Jensen	$\frac{1}{11}$ 77	$\frac{1}{11}$ 80	$\frac{1}{11}$ 80
— Fru M. Sandberg	$\frac{1}{10}$ 77	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— Frk. S. Riisager	$\frac{1}{11}$ 77	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— " M. Beder	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— " S. Brendstrup	$\frac{1}{5}$ 78	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— " J. Holstebro	$\frac{1}{11}$ 78	$\frac{1}{3}$ 82	$\frac{1}{3}$ 82
— " E. Wipelsen	$\frac{1}{11}$ 81	$\frac{1}{5}$ 82	$\frac{1}{5}$ 82
— " E. Johansen	$\frac{1}{11}$ 78	$\frac{1}{4}$ 83	$\frac{1}{4}$ 83
— " K. Frederiksen	$\frac{1}{11}$ 79	$\frac{1}{4}$ 83	$\frac{1}{4}$ 83
— " A. Lund	$\frac{1}{5}$ 82	$\frac{1}{4}$ 83	$\frac{1}{4}$ 83

Lærelærere og Lærelærereinder:		Underbist ved Skolen siden
Lærer E. Hvidberg		1/11 81
— B. Petersen		1/11 82
— E. Kroberg		1/11 82
— C. Nielsen		1/4 83
— P. Barlag		1/4 83
Gymnastiklærer Hoppe		1/5 78
— — — — —	Lund.	15/6 81
Lærerinde Fru J. Borregaard		1/11 78
— — — — —	Jr. L. Vogel-Jørgensen	1/5 82
— — — — —	— — — — — C. Holm	1/5 82
— — — — —	— — — — — R. Hvidberg	1/11 82
— — — — —	— — — — — R. Bagger	1/4 83

Skolebetjentene ere:

J. Hansen ved Skolerne i Falkoneralleen og paa Lampevejen (siden 1ste April 1877),

M. Hansen ved Skolen paa Godthaabsvej (siden 1ste Maj 1881) og

S. Grifsen ved Skolen paa Niels Ebbesens Vej (siden 1ste Marts 1883).